

Základní škola Davle, Školní 96, Davle

Preventivní program školy

Školní rok 2025/2026

Mgr. Vladislava Nejedlá

Cíle a principy pro školní rok 2025/26

Cílem preventivního programu, který vychází z Metodického doporučení k primární prevenci, je ve spolupráci s rodiči a pedagogy formovat osobnost žáka s ohledem na jeho věk a přirozené prostředí. Schopnost orientovat se v problematice svého zdraví, důraz na smysluplné využití volnočasových aktivit a osvojování základních sociálních dovedností je prioritní cíl Základní školy v Davli.

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí vůči rizikovému chování. Cílem preventivního programu naší školy je tak začlenění preventivní výchovně vzdělávací činnosti do výuky a každodenního života školy a nepřímo pak do celkového způsobu života žáků.

V letošním školním roce 2025/26 stejně tak, jako v loňském školním roce, věnujeme zvýšenou pozornost žákům s poruchami učení, zaměřujeme se také na žáky ohrožené školním neúspěchem, stejně tak i na žáky nadané. Nadále se zaměřujeme na adaptaci nově přichozích žáků, a to zejména na žáky z cizojazyčného prostředí. Jazyková bariéra a začlenění těchto žáků do kolektivu je neustálý proces, který může fungovat pouze jako týmová práce všech pedagogů a ostatních žáků.

Regulace používání mobilních telefonů o přestávkách z loňského školního roku 2024/25 pozitivně žáky motivuje ke vzájemné komunikaci a zdravému nezávislostnímu chování. Všichni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci se jistě shodneme v tom, že pozitivní a bezpečné klima školy se odvíjí od vzájemné důvěry, kterou je nutné neustále posilovat vzájemným zájmem o stejnou hodnotu, kterou je převážně utužování zdravého kolektivu bez náznaků násilí včetně toho kybernetického. Ke splnění těchto cílů budeme proto využívat socializační aktivity, odborné interaktivní přednášky a mezitřídní aktivity, které stmelují školní kolektiv jako takový. Chceme takto žáky vést i ke spolupráci v kolektivu a vzájemné pomoci, pochopení a používání pravidel slušného chování. Zároveň se chceme zaměřit na posilování zdravého sebevědomí žáků, rozvoj schopnosti nést odpovědnost za své jednání a zvládat konfliktní situace a vlastní emoce.

V tomto školním roce nebudou chybět ani stmelovací aktivity, jakými jsou sportovní akce, adaptační kurzy, projektové dny, školy v přírodě + výlety a akce, kterých se zúčastňují i rodiče.

Klademe důraz i na vzdělávání pedagogického personálu, tento školní rok se zaměříme na problematiku šikany a poskytování první pomoci.

Dlouhodobé cíle

- Posilování zdravého sebevědomí a sebeúcty jedince
- Spolupráce mezi pedagogickými i nepedagogickými pracovníky školy
- Důraz na aktuální informovanost v daných problematikách
- Podpora zdravého životního stylu
- Partnerská spolupráce s rodiči
- Využívání preventivních programů v přímém prostředí problematiky
- Rozvoj vzájemné kolektivní empatie
- Estetický vliv na pozitivní klima školy
- Podpora kultury školy, ve které se žáci i pracovníci školy cítí bezpečně
- Posilování zdravého klimatu ve škole s důrazem na zdravé vrstevnické vztahy, vzájemný respekt mezi žáky a zaměstnanci školy, důraz na respekt a toleranci k ostatním
- Eliminace závislostního chování
- Pravidelná činnost a setkávání školního poradenského pracoviště ve složení výchovný poradce, školní psycholog, školní speciální pedagog, metodik prevence a kariérní poradce

Krátkodobé cíle

- Řešení problémů ve třídách (individuálně, skupinově)
- Využívání možnosti vzájemné hospitace pro eventuální zpětnou vazbu k aktuální třídní problematice
- Podpora adaptace nově přijatých žáků s cílem pochopit a přijmout existující školní kulturu
- Podpora integrace žáků – cizinců

Analýza současného stavu

Základní škola Davle si klade za cíl moderně a efektivně využívat technologické pomůcky ve výuce, ale zároveň s nástupem stále častějších kybernetických nešvarů mezi žáky (zneužívání fotografií pořízených na půdě školy či v okolí, zveřejňování nepravdivých informací na sociálních sítích, nevhodné a nemorální „výzvy“ v souvislosti uživatelských účtů...) vyzdvihneme jakožto škola primární preventivní programy v oblasti kyberšikany a jiných potenciálně skrytých nebezpečích v online prostoru. Důležité je, aby o těchto hrozbách měli dostatek informací i právě pedagogičtí pracovníci a rodiče samotných žáků. Apeluje proto na skutečnost, že informovanost a praktické příklady mohou problematiku zmírnit.

Záleží nám na duševním stavu našich žáků, a proto spolupracujeme s rodiči a dětmi v úzkém kruhu a snažíme se hledat vždy schůdné řešení pro všechny zúčastněné - společně s výchovným poradcem, školní psycholožkou pravidelně spolupracujeme na řešení náročných životních situacích (rozvodovost v rodině, záškoláctví, delikventní chování a vandalství, návykové látky..).

Na základě výsledků nedávného dotazníkového šetření mezi pedagogickými pracovníky provedeném školním metodikem prevence identifikujeme, že aktuálními školními problémy jsou zejména nevhodné chování mezi žáky, snížená psychická odolnost dětí, vyrušování v hodinách a používání vulgarismů. Chceme se proto ještě intenzivněji zaměřit na preventivní činnost cílící na budování dovedností porozumění vlastním emocím, ovládnutí emocí a rozvíjení empatie a vzájemné tolerance. Tyto dovednosti by mohly výrazně napomoci předcházení konfliktním situacím, úzkostem a agresivitě.

V dnešní době neopomíjíme ani problematiku sexuálního chování a klademe si za cíl hovořit se žáky o této tématice otevřeně, citlivě a s respektem, neboť právě prevence v této oblasti může zamezit rizikové a předčasné sexuální zkušenosti. Souhlasíme s faktem, že na základních školách často sexuální výchova nesplňuje patřičná očekávání ze stran žáků či rodičů, a proto budeme informovanost jako takovou podporovat.

I nadále se budeme věnovat finanční gramotnosti, a to jak na obou stupních, neboť předchozí preventivní programy měly mezi pedagogy kladný ohlas.

Primární prevence jednotlivých předmětů – 1. stupeň

Prvostupňovou primární prevenci zajišťuje převážně třídní učitel a s jednotlivými tématy se žáci seznamují ve výukách prvouky, vlastivědy a přírodovědy. Žáci upevňují své znalosti přímou prací ve skupinách a nácviky jednotlivých tématických scének, které se například týkají asertivního jednání v souvislosti s odmítáním návykových látek. Žáci se učí vzájemné empatii, rozeznávání vlastního sebepojetí a hygienických návyků, komunikaci v kolektivu, zdravému životnímu stylu a spánkovému režimu, dokáží rozpoznat kvalitní přátelské vztahy na základě důvěry a mají základní informace o bezpečnosti v dopravním provozu a mají pojem o krizových záchranných linkách, jejichž telefonní čísla si pamatují.

Témata pro 1. stupeň

- Návykové látky
- Zdravý životní styl, ekologie a hygiena
- Spánkový režim
- Přátelství
- Bezpečný online prostor
- Dopravní bezpečnost a krizové záchranné telefonní linky
- Sebedůvěra a prevence šikany
- Vandalismus a poškozování věcí
- Empatie a komunikace v třídním kolektivu
- Funkce rodiny
- Sociální role
- Problematika života s hendikepem
- Finanční gramotnost
- Dopravní výchova v praxi

Primární prevence jednotlivých předmětů – 2. stupeň

Témata, týkající se primární prevence na 2.stupni se převážně zmiňují v předmětech občanská výchova, výchova ke zdraví, přírodopis, český jazyk a literatura, dějepis, chemie a člověk a svět práce. Starší žáci již využívají širší nabídku externích preventivních programů, které se týkají především online bezpečného prostoru a kyberšikany, sexuální výchovy a přípravy na rodičovství, zdravého životního stylu a výživy, poruch příjmů potravy, duševního zdraví, prevence návykových látek a programů, které vedou žáky k multikulturní a rasové toleranci.

V rámci zmiňovaných předmětů žáci získávají informace, ze kterých vyplývají individuální či skupinové výstupy, které je možno využít jako mezitřídní preventivní osvětu v dané problematice. Taková školní spolupráce je shledávána jako efektivní, neboť se týká přímo jednotlivých žáků v jejich vzájemném přirozeném prostředí.

Pro pozitivní kolektivní klima naše škola shledává jako důležité pořádání sportovních aktivit, turnajů, sportovních dnů, lyžařských výcviků, adaptačních kurzů, vzdělávacích exkurzí, projektových dnů a podporujeme i mezinárodní vzdělávací zájezdy.

Témata pro 2. stupeň

- Návykové látky a rizikové chování (hledání lepšího řešení, odmítání, svépomoc)
- Novodobé závislosti (zneužívání medikamentů, fitness suplementů, počítačové hry a sociální sítě, energetické nápoje)
- Duševní hygiena a prevence stresu, zdravý způsob relaxace
- Kyberšikana a bezpečný online prostor
- Vzájemná empatie a komunikace v kolektivu – asertivita, rozeznání manipulativního chování
- Komunikativní a sociální dovednosti - respekt, tolerance, spolupráce
- Rasová a národnostní tolerance, odmítání homofobie a extremismu vč. xenofobie a rasismu
- Sexuální výchova a prevence sexuálního zdraví
- Záškoláctví
- Vandalismus a agresivita
- Empatie k odlišným sociálním a etnickým skupinám

- Volba povolání
- Finanční gramotnost

Konkrétní akce školy, podporující primární prevenci

- Adaptační kurzy
- Sportovní aktivity, turnaje, soutěže
- Vánoční a Mikulášské besídky
- Projektové dny
- Školy v přírodě
- Exkurze
- Výlety
- Zájezdy do Anglie
- Den Země
- Ekofest
- Předmětové olympiády
- Klub mladého diváka
- Školní a družinové dílničky i s rodiči (dýňobraní, lampionový průvod..)
- Školní parlament (možnost využití Schránky důvěry)
- Přespávání ve školní družině či ve třídě s třídním učitelem
- Příběhy bezpráví – každoroční setkání
- Schola Pragensis- veletrh středních škol
- Knižní veletrh
- Fotbalové soustředění
- Přednášky od státních orgánů – PČR, Hasičský sbor..
- Integrace mentálně postižených do výuky - spolupráce s Centrum SS Hvozdy
 - Propagační návštěvy absolventů naší školy v 9. ročníku - sdílení zkušeností ze SŠ

Akce plánované pro školní rok 2025-2026

4. ročník

Jsi online I.

Finanční gramotnost (Skoala ČS)

5. ročník

Prevence šikany

Kyberbezpečnost

Finanční gramotnost (Skoala ČS)

6. třídy

Adaptační kurz

Preventivní program s externistou – Vít Hrbáček

Etické dílny - Moc slova

Prevence návykových látek

7. ročník

Prevence návykových látek

Jsi online II.

První pomoc

8. ročník

Národní iniciativa pro život - Sexuální výchova

První pomoc

Prevence návykových látek

9. ročník

Finanční gramotnost – Finanční svoboda

Schola Pragensis

Konsent - workshop zaměřený na sexuální a vztahovou výchovu

Pravidelné setkávání žakovského Školního Parlamentu.

Projednáno na poradě pedagogických pracovníků dne 9. 10. 2025

Schváleno ředitelkou školy Mgr. Janou Hrubou dne 9. 10. 2025